

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i k. Komendy Obwodowej w Kozienicach.

Część V. — Wydana dnia 20. kwietnia 1916.

TREŚĆ: 1. Zgłoszenie środków przewozowych. — 2. Ruch pocztowy między obszarem jeneralnego gubernatorstwa wojskowego w Lublinie a państwem niemieckiem i jeneralnem gubernatorstwem warszawskiem. — 3. Otwarcie etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego w Skarzysku. — 4. Otwarcie etapowego urzędu w Chęcinach. — 5. Otwarcie prywatnego ruchu telegraficznego przy urzędzie pocztowym i telegraficznym w Wolbromiu. — 6. Przepisy dla gospodarstw leśnych w dobrach prywatnych okręgu kozienickiego. — 7. Wyrób pewnych gatunków skór — obwieszczenie. — 8. Pożyczki dla właścicieli dóbr. — 9. Towarzystwo im. ks. Skargi. Nakład książek. — 10. Manipulacya nabojami artyleryjskimi. — 11. Instrukcya do postępowania karnego. — 12. Dni bezmięsne. — 13. Fałszywe pięcio-rublowe banknoty. — 14. Szkoły żydowskie (chajdery). — 15. Przepisy meldunkowe. — 16. Uprawa warzyw, wezwanie do uprawy słonecznika. — 17. Monopol tytoniowy. — 18. Ucieczka jeńców wojennych. — 19. Zwolnienie korespondencyi urzędowych od opłaty porta. — 20. Oszacowanie szkód wojennych. — 21. Wystawianie paszportów i kart identyczności. — 22. Odwiedzanie jeńców i osób internowanych. — 23. Ubezpieczenie od ognia. — 24. Ubezpieczenie od gradu. — 25. Obwieszczenie o przyjmowaniu funkcyonaryuszy kolejowych. — 26. Taryfa towarowa c. i k. kolei wojskowej. — 27. Podwody. — 28. Premie dla straży telegraficznej. — 29. Urządzanie zabaw w publicznych lokalach. — 30. Oczyszczanie drzew owocowych ze szkodników.

Część nieurzędowa. 1. Otwarcie filii c. k. uprzyw. austr. banku eskontowego i wymiennego dla Polski w Dąbrowie. — 2. Otwarcie ekspozytury krakowskiej filii austryacko-węgierskiego Banku w Lublinie.

1.

Zgłoszenie środków przewozowych.

Poniżej ogłasza się pełny tekst rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 22. grudnia 1915 r. Dziennik rozp. c. i k. Zarządu Wojskowego w Polsce Cz. XIV.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Środki przewozowe.

W miarę postanowień tego rozporządzenia muszą być c. i k. Zarządowi wojskowemu na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem oddane środki przewozowe i części składowe oraz przynależności środków przewozowych (rzędy, uprzęże i przybory dla zwierząt jucznych). Środkami przewozowymi w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe, tudzież pojazdy, nadające się do popędu zapomocą motorów lub zwierząt.

§ 2.

Organizacya poboru środków przewozowych.

Dla przeprowadzenia niniejszego rozporządzenia ustanawia się okręgowe Komendy uzupełniające dla poboru koni, które podlegają Jeneral-Gubernatorstwu. Obszar urzędowy każdej Komendy uzupełniającej dla poboru koni obejmuje kilka obwodów.

Ewidencyę i pobór środków przewozowych przeprowadza w każdym obwodzie Komenda obwodowa.

§ 3.

Zgłoszenie.

Posiadacze środków przewozowych obowiązani są zgłosić w Zwierzchności gminnej ilość, rodzaj i przynależności swych środków przewozowych w terminie wyznaczonym przez Komendę obwodową.

Od obowiązku zgłaszania wolne są te środki przewozowe, które służą stale sile zbrojnej Monarchii austryacko-węgierskiej lub c. i k. Zarządowi wojskowemu.

§ 4.

Obowiązek zgłaszania zmian.

Każdy obowiązany do zgłaszania winien zgłosić w Zwierzchności gminnej każdą zmianę, zaszłą w przedmiocie zgłoszenia i co do stałego pobytu lub stosunków posiadania tego przedmiotu, a to w ciągu tygodnia od chwili zajścia zmiany.

§ 5.

Termin zgłoszenia.

Termin zgłoszenia (§ 3) będzie obwieszczony w Dzienniku urzędowym Komendy obwodowej. Równocześnie będzie to obwieszczenie podane do ogólnej wiadomości przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym. Termin zgłoszenia nie może się rozpocząć wcześniej jak na tydzień po rozesłaniu Dziennika urzędowego, który zawiera odnośne obwieszczenie; termin zgłoszenia trwa dwa tygodnie.

W obwieszczeniu ma być podany dzień i godzina początku i końca terminu zgłoszenia.

§ 6.

Sposób zgłoszenia,

Zgłoszenie odbywa się pisemnie lub ustnie za pomocą kart zgłoszeń.

Zgłoszenia na piśmie wpisuje się na karcie zgłoszeń. Potrzebnych druków dostarczy Zwierzchność gminna bezpłatnie osobom obowiązanym do zgłoszenia. Nadanie na pocztę uważa się za zgłoszenie.

Zgłoszenia ustne uskutecznia się w Zwierzchności gminnej, podając wszystkie daty, potrzebne do wypełnienia karty zgłoszeń.

Karta zgłoszeń, wypełniona na podstawie ustnego zgłoszenia, ma być podpisana przez zgłaszającego i organ urzędowy, który zgłoszenie przyjął.

§ 7.

Załatwiania zgłoszeń.

Karty zgłoszeń mają naczelnicy gmin, po uporządkowaniu według miejscowości, przesłać Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa sporządzi na podstawie kart wykaz zgłoszeń według gmin i przeszle go w dwóch egzemplarzach okręgowej Komendzie uzupełniającej dla poboru koni.

§ 8.

Klasyfikacya, rozpisanie.

Jenerał - Gubernatorstwo zarządza na podstawie wykazów zgłoszeń przegląd środków przewozowych w celu klasyfikacyi przez komisyę.

Zarządzenie to obwieszcza się w Dzienniku rozporządzeń z oznaczeniem czasu i miejsca klasyfikacyi i śroków przewozowych, które należy komisyi przedstawić.

Obwieszczenie Jenerał - Gubernatorstwa będzie ogłoszone w Dziennikach urzędowych Komend obwodowych, przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

W niedzielę i święta klasyfikacya z reguły się nie odbywa.

§ 9.

Komisya klasyfikacyjna.

Klasyfikacya środków przewozowych odbywa się przez komisyę.

Członkami komisyi są:

1) zastępcy Komendy obwodowej;

2) naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca;

3) weterynarz;

4) jeden członek Zwierzchności tej gminy, z której środki przewozowe się przedstawia komisyi.

Komendant obwodu powołuje do każdej komisyi dwóch nieposzlakowanych rzeczoznawców jako ocenicieli. Oceniciele będą zaprzysiężeni przez Komendanta obwodu i otrzymają dzienne wynagrodzenie wyznaczone przez Jenerał-Gubernatorstwo.

Przewodniczącym komisyi jest najstarszy rangą oficer.

§ 10.

Powody zwolnienia.

Od przedstawienia do klasyfikacyi są wolne:

1) środki przewozowe, potrzebne duszpasterzom, lekarzom i weterynarzom do wykonywania ich zawodu na wsi, jednakowoż najwyżej po dwa konie i po jednym pojeździe;

2) środki przewozowe, potrzebne dla celów policyi, policyi zdrowotnej, lub straży ogniowej;

3) ogiery prywatne licencyonowane i klacze, używane stale dla chowu w stadninach prywatnych;

4) konie i inne zwierzęta pociągowe, używane w kopalniach stale pod ziemią;

5) konie i inne zwierzęta pociągowe, które w roku klasyfikacyi nie ukończą jeszcze trzeciego roku życia;

6) klacze widocznie źrebne, począwszy od ósmego miesiąca ciężarności, jeżeli się udowodni zapomocą ważnego poświadczenia, że stanowione były przez ogiera rządowego lub licencyonowanego, tudzież klacze ze źrebiętami w czasie trzech miesięcy ssania;

7) konie i inne zwierzęta pociągowe, których z powodu choroby lub niebezpieczeństwa zawleczenia zarazy nie można lub nie wolno wyprowadzać ze stajni.

Powód zwolnienia należy udowodnić równocześnie ze zgłoszeniem (§ 3). Takie zgłoszenia przedkłada się Komendzie obwodowej wraz z dowodem powodu zwolnienia. Jeżeli niema powodu zwolnienia, zarządzi Komenda obwodowa przedstawienie komisyi. Zarządzenie to jest ostateczne.

§ 11.

Badanie zdatności do celów wojennych i rozstrzygnięcie

Komisya bada, czy środki przewozowe nadają się do celów wojennych i czy przynależności ich zdatne są do użytku. Rozstrzyga o tem naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

Środki przewozowe klasyfikuje się jako »zdatne« lub »niezdatne«. Przeciw klasyfikacyi niema środków prawnych.

§ 12.

Oszacowanie.

Każdy środek przewozowy, uznany za »zdatny« będzie oszacowany przez członków komisyi i ocenicieli.

Jeżeli szacujący nie zgodzą się na wartość, oznaczy się ją według przecięcia oszacowania.

Przeciw oszacowaniu niema środków prawnych.

§ 13.

Karta przeznaczenia.

Dla każdego środka przewozowego, uznanego za zdatny, wystawi się kartę przeznaczenia, którą po podpisaniu przez naczelnika okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni wręczy się właścicielowi środka przewozowego.

W karcie przeznaczenia uwidoczni się też przynależność środka przewozowego.

§ 14.

Traktowanie i skutki wystawienia karty przeznaczenia.

Posiadacz środka przewozowego musi przyjąć kartę przeznaczenia, przynosić ją do wszelkich czynności urzędowych, dotyczących środka przewozowego i zwrócić ją na żądanie Komendy obwodowej.

Od chwili wystawienia karty przeznaczenia musi się wyraźnie uwidocznić we wszystkich dokumentach, tyczących się tego środka przewozowego — zwłaszcza w pozwoleniach wywozu, paszportach bydlęcych, kontraktach kupna, — że tenże jest oddzielony kartą przeznaczenia.

§ 15.

Obowiązek zgłaszania zmian w stanie posiadania.

Kto nabywa środek przewozowy, obdzielony kartą przeznaczenia, winien przyjąć kartę przeznaczenia i zgłosić w ciągu tygodnia w Zwierzchności gminnej przyjęcie i nowe miejsce pobytu środka przewozowego. Zgłoszenie ma zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania dawnego i nowego posiadacza.

§ 16.

Ograniczenie ruchu.

Jenerał-Gubernatorstwo może wydać zakaz usuwania środków przewozowych, obdzielonych kartami przeznaczenia, z wszystkich lub z pewnych oznaczonych powodów.

§ 17.

Miejsce oddania.

Jenerał-Gubernatorstwo oznacza miejsca, w których należy oddać środki przewozowe i przynależności w razie ich powołania.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedno miejsce oddania.

§ 18.

Powołanie.

Powołanie środków przewozowych zarządza Jenerał-Gubernatorstwo. Zarządzenie to ogłasza się w Dzienniku rozporządzeń i w Dziennikach urzędowych odnośnych Komend obwodowych, oraz przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

§ 19.

Przyprowadzenie w celu oddania.

W razie powołania, winien każdy posiadacz środka przewozowego, obdzielonego kartą przeznaczenia, przy-

prowadzić lub kazać przyprowadzić go wraz z przynależnością w oznaczonym czasie na miejsce oddania.

Od przyprowadzenia zwolnione są te środki przewozowe, co do których zaszedł po klasyfikacyi jeden z powodów zwolnienia, określonych w § 10 pod punktami 6 lub 7.

Powód zwolnienia musi być w każdym razie udowodniony w Komendzie obwodowej przed terminem oddania.

§ 20.

Wyposażenie środków przewozowych, które mają być oddane.

Zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe winny być przyprowadzone podkute w sposób w kraju praktykowany, z nakryciem (kocem), postronkiem oraz przynależnościami, wykazanemi w karcie przeznaczenia, pojazdy zaś wyposażone według specyalnych wskazówek Jeneral-Gubernatorstwa.

Dla zwierząt wierzchowych, jucznych i pociągowych należy wziąć zapas paszy potrzebny na pięć dni.

Wynagrodzenie za zapasy będzie uregulowane w drodze rozporządzenia Jeneral-Gubernatorstwa.

Koszta przewozu i wyżywienia do miejsca oddania ponosi — o ile nie wydano specyalnych zarządzeń — posiadacz.

§ 21.

Przyjęcie lub nieprzyjęcie środków przewozowych.

Środki przewozowe bada na miejscu oddania funkcyonaryusz, przeznaczony przez Komendę obwodową i obejmuje je, jeżeli są zdatne do celów wojennych (zdatne do użytku).

Objęcie potwierdza się na karcie przeznaczenia.

Na podstawie tego potwierdzenia wypłaca się wynagrodzenie. Sposób wypłaty i termin, w którym wypłata ma nastąpić, będą ustalone w drodze rozporządzenia Jeneral-Gubernatorstwa.

Środki przewozowe nieprzyjęte będą zwrócone posiadaczowi. Za transport powrotny przyznaje się odpowiednie wynagrodzenie.

§ 22.

Upoważnienie do wydania rozporządzeń wykonawczych.

Jeneral-Gubernator jest upoważniony do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia i dla zużytkowania środków przewozowych dla celów wojskowych, przyczem należy o ile możności strzedz istotnych potrzeb ludności i interesów komunikacyi.

§ 23.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie karane będą — o ile czyn nie podpada pod surowszą karę — przez Komendę obwodową grzywną do trzech tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy. Obok grzywny można nałożyć karę aresztu do jednego miesiąca.

§ 24.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

W myśl § 5 powyższego rozporządzenia zarządzam dla całego obszaru obwodu Kozienickiego co następuje:

Wszyscy posiadacze środków przewozowych mają zgłosić ich ilość, rodzaj i przynależność w czasie od 1. maja 1916 r. 8 godz. rano do 15. maja 1916 r. 8 godz. wieczór do odnośnej Zwierzchności gminnej.

Naczelnicy gmin mają karty zgłoszeń, najdokładniej wypełnione, po uporządkowaniu według miejscowości, przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej bezwarunkowo do 31. maja 1916, do godz. 12-ej w południe.

Szczególną uwagę zwracam na to, że w myśl ostatniego ustępu § 10 powyższego rozporządzenia Naczelnego Komendanta armii powody zwolnienia należy przedstawić równocześnie ze zgłoszeniem i należycie udowodnić.

Rzeczą interesowanych jest, postarać się we własnym interesie o zgłoszenię na czas ewentualnych powodów zwolnienia i najdokładniejsze ich udowodnienie.

Karty zgłoszenia będą dostarczone gminom w odpowiednim czasie.

2.

Obwieszczenie Naczelnej Komendy Armii z dnia 9-go marca 1916 r.

Ruch pocztowy między obszarem jeneralnego gubernatorstwa wojskowego w Lublinie, a państwem niemieckiem i jeneralnem gubernatorstwem warszawskiem.

Na podstawie § 5 (ust. 2) rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 24. lutego 1916 o służbie pocztowej i telegraficznej podejmuje się w porozumieniu z ces. niemieckim państwowym urzędem pocztowym w Berlinie ruch pocztowy między obszarem Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie, a państwem niemieckiem i Jeneralnem Gubernatorstwem warszawskiem pod następującymi warunkami:

1. Do przesyłki są dopuszczone:

a) zwykłe i polecone listy służbowe;

b) zwykłe prywatne przesyłki listowe (karty korespondencyjne, listy, druki, próbki towarowe).

2. Prywatne korespondencye należy pisać tylko po niemiecku i nie wolno umieszczać w nich żadnych wiadomości o sprawach wojskowych. Muszą one być nadawane otwarte, zawierać dokładne oznaczenie wysyłającego i podlegają opłacie porta.

3. Taryfa należytości jest ta sama, jak we wzajemnym ruchu pocztowym między Niemcami, a Monarchią austro-węgierską, a zatem jak w wewnętrznym ruchu pocztowym na obszarze gubernatorstwa lubelskiego.

4. W nowym ruchu pocztowym uczestniczą w Jeneralnem Gub. warszawskiem następujące miejscowości pocztowe: Aleksandrowo, Będzin, Brzeziny, Ciechanów, Częstochowa, Gostynin, Grodzisk, Grojec, Kalisz, Koło, Kutno, Łęczyca, Lipno, Łódź, Łowicz, Mława, Pabianice, Płock, Przasnysz, Rawa, Rypin, Sieradz, Sierpc, Skierniewice, Słupca, Sochaczew, Sosnowice, Tomaszów, (obwód Brzeziny) Turek, Wieluń, Włocławek, Zduńska Wola, jakoteż wszystkie miejscowości obwodów, w których te poczty leżą, wreszcie miasto Warszawa.

Na przesyłkach do miejscowości, w których niema poczty, należy podawać nazwę dotyczącej poczty, w której rzeczy mają być podjęte, lub przynajmniej nazwę obwodu.

Przesyłek nie doręcza się.

5. Dopuszczenie prywatnych przesyłek poleconych i przekazów pocztowych, jakoteż prywatnego ruchu telegraficznego nastąpi w późniejszym czasie.

6. Dla wzajemnego polowego ruchu pocztowego pozostają w mocy dotychczasowe przepisy.

3.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 21-go lutego 1916 r.

Otwarcie etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego w Skarzysku.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 7. marca 1915 o służbie pocztowej i telegraficznej, otwarto etapowy urząd pocztowy i telegraficzny I. kl. w Skarzysku — dla ruchu prywatnego.

Dopuszczone są:

a) Do nadawania w myśl § 4, 1—4, 6—8 rozporządzenia:

Karty korespondencyjne, listy otwarte, druki (gazety), próbki towarowe, listy otwarte z podaniem wartości, przekazy pocztowe i wpłaty do pocztowej kasy oszczędności w obrocie czekowym.

b) Do odbioru w myśl § 5, 1—7 rozporządzenia:

Karty korespondencyjne, listy otwarte i zamknięte, druki (gazety), próbki towarowe, paczki bez podania wartości do 5 kg., listy z podaniem wartości i przekazy pocztowe.

Równocześnie otwarto powyższy urząd także dla prywatnego ruchu telegraficznego.

4.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 6-go marca 1916 r.

Otwarcie etapowego urzędu pocztowego w Chęcinach.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24. lutego 1916 o służbie pocztowej i telegraficznej otwarto dnia 16. marca 1916 c. i k. etapowy urząd pocztowy II. klasy w Chęcinach dla ruchu prywatnego.

Dopuszczone są:

a) Do nadawania w myśl § 9, 1—4 rozporządzenia:

Karty korespondencyjne, listy otwarte, druki (gazety) i próbki towarowe.

b) Do odbioru w myśl § 10, 1—4 i 7 rozporządzenia:

Karty korespondencyjne, listy otwarte i zamknięte, druki (gazety), próbki towarowe i paczki bez podania wartości do 5 kg.

5.

Obwieszczenie Naczelnej Komendy Armii z dnia 12-go marca 1916 r.

Otwarcie prywatnego ruchu telegraficznego przy urzędzie pocztowym i telegraficznym w Wolbromiu.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24. lutego 1916 r. o ruchu pocztowym i telegraficznym otwarto prywatny ruch telegraficzny przy c. i k. urzędzie pocztowym i telegraficznym w Wolbromiu.

6.

Przepisy dla gospodarstw leśnych w dobrach prywatnych Okręgu kozienickiego.

I. Zapewnienie leśnych kultur.

Zapewnienie kultur leśnych jest jednem z najważniejszych zadań właściciela lasu, względnie tegoż

służby leśnej, gdyż tylko przez to przemiana kultywowanego obszaru w stan drzewostanu może być osiągnięta.

Zapewnienie kultur polega głównie na:

a) ochronie przeciw zachwaszczeniu;

b) ochronie przeciw mrozom;

c) ochronie przeciw zwierzynie, bydłu, myszom i owadom;

d) uzupełnieniu luk (próżnych miejsc), powstałych przez wymarcie sadzonek.

ad a) Co się tyczy ochrony przeciw zachwaszczeniu, należy mieć na uwadze co następuje: ze względu na tutejszą glebę łatwo-skłonną do tworzenia piasków lotnych, cienka powłoka trawy jest nawet wielce korzystną, wobec tego należy starać się, by niniejszą powłokę zachować. Tylko w bezpośredniej bliskości sadzonek należy trawę usunąć, ponieważ korzenie traw, przez wzgląd na odciąganie soków pożywnych, wpływają niekorzystnie na młode sadzonki i mogą łatwo je przygłuszyć, co powoduje zastój w rozwoju a nawet częściej obumarcie sadzonek. Z chwastów, które na tutejszej glebie najsilniej występują, zasługują na uwagę następujące: czerniec, borówki, maliny, jeżyny, wrzos; na wilgotnych glebach: turzyca, sitowie, wełnianka i inne. Należy przeto wcześnie zapobiedz rozrastaniu się wszystkich tych chwastów, a mokre miejsca odpowiednio odwodnić.

ad b) Co się tyczy ochrony przeciw mrozom, największe niebezpieczeństwo dla kultur przedstawiają mrozy bezśnieżne. Mróz taki występuje, gdy woda zamarznie w nieprzykrytej, pulchnej, wilgocią przepojonej glebie. Woda przemieniona w lód podnosi w górę ziemię, bardzo często nawet wraz z sadzonką. Gdy nastąpi odwilż, podniesiona ziemia opada, sadzonka zaś pozostaje z mniej lub więcej ogołoconymi korzeniami w górze. Sadzonki takie należy natychmiast po rozmarznięciu ziemi uważnie wgnieść, większe zaś wdeptać. Powyższe niebezpieczeństwo grozi bardziej sadzonkom drzew, które już z natury posiadają powierzchowne ukorzenienie, jak np. świerk (pieca excelsa), rodzaje zaś, które w młodości już głęboko zapuszczają korzenie (dąb, sosna), rzadko bywają uszkodzone.

ad c) Ponieważ w obecnym czasie zwierzostan jest dość szczupły, wyrządzanie szkody w kulturach przez zwierzynę nie zasługuje prawie na uwagę. O tyle surowiej jednak należy zwracać baczną uwagę, by bydło i konie nie były wpędzane do kultur, wyrządzają bowiem tam szkodę przez deptanie.

Gdzie kultury położone są przy drodze, którą bywa przepędzane bydło, należy tam wedle potrzeby dać ogrodzenie, a ewentualnie nawet postawić tablice ostrzegawcze. W razie napotkania bydła w kulturach, należy właściciela tegoż natychmiast zaskarżyć i surowo ukarać. W razie wyrządzania szkody przez myszy, należy je, gdzie to tylko jest możliwe, tępić zdatnymi do tego środkami. Co się tyczy ochrony kultur przeciw owadom, należy główną uwagę skierować na szeleniaka, (Hylobius abietis), małego wgryzka (Pissodes notatus) i chrabąszcza (Melolonta vulgaris).

Szeleniaka należy tępić przez: kładzenie pułapek z chróstu i kory, stawianie przyrządów do łapania; małego wgryzka (pissodes pini) w czasie letnim przez wyrywanie opadniętych przez niego, więdnących sadzonek i ich palenie, w czasie zaś jesiennym — przez ustawianie pułapek z drągów i pierścieniowania pojedyńczych drzew (drzewa pułapkowe). Najlepszym środkiem niszczenia chrabąszcza jest zbieranie chrząszczy w czasie rójki. Dalszym środkiem tępienia owadów jest ochrona owadożerczych zwierząt ssących, ptaków i pożytecznych dla lasu owadów.

ad d) Braki w kulturach należy z nastaniem wiosny zastąpić silnemi możliwie 1-letniemi sadzonkami; w wilgotnych miejscach należy sadzić jesion.

2. Zalesienie.

Zalesienie znajdujących się halizn leśnych powinno nastąpić bezwarunkowo najbliższej wiosny. W razie braku we własnym lesie potrzebnego materyału do tego, należy go według możności zakupić w sąsiednich posiadłościach, lub też dokonać zalesienia za pomocą siewu w brózdach, oddalonych jedna od drugiej o 2 metry. Ażeby także i później mieć zawsze potrzebny zapas sadzonek, winien każdy właściciel lasu urządzić w swoim majątku odpowiednią ilość szkółek (nasiennych i sadzonkowych). Szkółki te należy starannie urządzić w miejscach, zabezpieczonych od mrozu, i sumiennie hodować, aby otrzymać silny materyał na sadzonki.

3. Ochrona lasów.

a) W celu ochrony prywatnej własności należy w pierwszej linii utrzymywać w należytym stanie istniejące znaki graniczne jako to: kamienie graniczne, rowy i t. p. a tam gdzie one zostały uszkodzone, natychmiast je naprawić.

b) Przekraczanie granic lasu, poza wyjątkiem dróg publicznych, jest bez pozwolenia właściciela surowo wzbronione.

c) Należy zabronić pasania bydła w lesie, ponieważ przez to kultury bywają silnie uszkadzane. Na użytkowanie trawy należy tylko w tych miejscach zezwolić, gdzie przez to nie wyrządzi się żadnej szkody.

d) Palenie ognisk w lesie i w blizkości tegoż jest surowo wzbronione. W razie jednak, gdyby mimo wszelkiej ostrożności powstał pożar w lesie, należy w pierwszej linii do gaszenia użyć służby leśnej i leśnych robotników. Gdyby jednak nie było możliwem z ich pomocą opanować ognia, należy zawezwać do tego mieszkańców poblizkich wsi. Uskutecznić to powinien organ służby

leśnej przez sołtysa lub wójta, którego rozkaz ma być przez mieszkańców bezwarunkowo wykonany.

e) Do wykonywania nadzoru nad lasem przeznaczona jest służba leśna; każdy właściciel lasu obowiązany jest przyjąć w tym celu odpowiednią ilość zdatnych ludzi. Właściciele prywatnych majątków powinni starać się o to, by ich służba leśna w odpowiednim czasie została zgłoszona w c. i k. Komendzie obwodowej, a to w celu zatwierdzenia jej jako ochronnego organu leśnego. Służba leśna posiada charakter publicznej straży. Każdy organ służby leśnej ma prawo każdego obcego, w razie spotkania go w lesie zaaresztować i oddać w ręce najbliższego Posterunku Żandarmeryi.

Ochronne organy leśne mogą nosić broń tylko na podstawie certyfikatów łowieckich. W tym celu należy się postarać o pozwolenie c. i k. Komendy obwodowej.

f) Wszystkie szkody i kradzieże leśne należy jak najsurowiej karać, względnie ścigać sądownie. Zwraca się uwagę, że o wypadkach karnych do 60 koron należy donosić odnośnemu sądowi gminnemu, o wszystkich zaś wyższych (ponad 60 koron) do c. i k. Sądu Obwodowego w Kozienicach.

4. Pastwiska leśne i użytkowanie ściółki.

Zabrania się surowo pasania bydła w lasach, (patrz w rozdziale 3 punkt c). Na użytkowanie ściółki można tylko w takich drzewostanach dozwolić, które w najbliższem 10-leciu mają być przeznaczone do zrębu; przy tem jednak należy zważać na to, że ściółka nie może być każdorocznie na jednem i tem samem miejscu grabiona, gdyż przez to może nastąpić zubożenie gleby.

5. Użytkowanie.

Lasy powinny być użytkowane w taki sposób, by ich istnienie pozostało na zawsze zapewnione. W tym celu należy ułożyć na przeciąg 10 lat odpowiednie plany gospodarcze. Urząd leśny przy c. i k. Komendzie obwodowej ma upoważnienie powyższe plany gospodarcze sprawdzić i w razie, jeśliby one nie odpowiadały istniejącym warunkom, zabronić ich przeprowadzenia oraz zażądać przedstawienia nowych. Również upoważniony jest c. i k. Okręgowy Urząd leśny w każdym czasie przekonać się o tem, czy gospodarstwo i użytkowanie lasu w ten sposób się odbywają, jak to jest przepisane w zatwierdzonych planach gospodarczych. W mniejszych majątkach leśnych, w których każdoroczne użytkowanie jest wykluczone, należy wprowadzić użytkowanie przerywane, to znaczy, lasy mają być tutaj w ten sposób użytkowane, że, stosownie do istniejących drzewostanów rębnych, między pojedynczymi zrębami rocznymi następują jedno-, kilku- lub też kilkunastoletnie przerwy.

6. Informacye o sprawach gospodarczych w c. i k. Obwodowym urzędzie leśnym.

C. i k. Obwodowy Urząd leśny jest gotów każdemu właścicielowi lasów we wszelkich sprawach gospodarczych każdego czasu udzielić potrzebnych informacyi.

7.

Obwieszczenie

mocą którego zabrania się wyrobu pewnych gatunków skór, jakoteż rozcinania skór półgotowych i gotowych, przed wydaniem tychże przez stacyę odbiorczą skóry.

I.

Od chwili wejścia w życie niniejszego obwieszczenia nie jest już więcej dozwolonem mineralne garbowanie niżej wymienionych gatunków skór surowych:

1) Skór z cieląt — (także z wyporków i bukaczów), które kwaszone po oczyszczeniu z soli ważą więcej niż:

a) wraz z krótkiemi łapami i głową (mit Kurzfuss u. Kopf) 4 kg.;

b) wraz z krótkiemi łapami bez głowy (mit Kurzfuss ohne Kopf) $3^1/_2$ kg.

Przy skórach cielęcych z długiemi łapami, chrząstką ogonową albo mięsem głowiem, podwyższa się niniejsze ograniczenie wagi o 0.20 kg. a to dla każdego z tych sposobów wyrobu.

Dla suszonych skór cielęcych wymienione ograniczenia wagi zmniejsza się o połowę.

3) Skór krowich, wołowych oraz buhajów.

4) Skór końskich.

II.

Celem wykończenia skóry garbowanej za pomocą mineralnych środków z wymienionych pod I. skór surowych, o ile takowa w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajduje się w robocie lub wykończeniu, udziela się terminu do 30. kwietnia 1916 r. Po tym dniu nie wolno już więcej przedsiębrać robót służących choćby tylko do wykończenia takiej skóry.

III.

Wyrabianie pasów skórzanych do maszyn dozwolone jest od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tylko za zezwoleniem wojsk. Jenerał-Gubernatorstwa.

IV.

Skóry końskie wolno i nadal przerabiać tylko na skóry brandsolowe sposobem dębowym a mianowicie w całości lub w połowach.

V.

Czarnej skóry wierzchniej, garbowanej na sposób dębowy lub też dębowo-mineralny, po dniu 10. kwietnia 1916 r. więcej wyrabiać nie wolno.

To postanowienie nie odnosi się do skóry wierzchniej, którą się wyrabia ze skór cielęcych (z wyporków i bukaczów) o ile ciężar skór nie przekracza granic, oznaczonych pod I. pkt. 1).

VI.

Zabrania się wyrobu skóry na podeszwy ze skór krowich, wołowych, buhajowych, moczonych, do garbowania przygotowanych, z których część mięsna (szpalt czyli warstwa wewnętrzna) zupełnie lub częściowo odciętą została, nie wolno również sprzedawać tak wyprawionych skór.

VII.

Rozcinanie skóry wyprawionej całkowicie lub do połowy jakiegokolwiekbądź rodzaju ze skór krowich, końskich i cielęcych przed wydaniem takowej przez c. i k. stacyę odbiorczą skóry, jest zabronione.

VIII.

Wszelkie przekroczenia postanowień niniejszego obwieszczenia i przeciwdziałania takowym karane będą przez c. i k. Komendę obwodową aresztem do 6 miesięcy albo grzywną do 5000 koron.

Ponadto zarządzone zostanie zamknięcie zakładów przemysłowych powyższe postanowienia naruszających.

IX.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

8.

Pożyczki dla właścicieli dóbr.

W myśl rozporządzenia c. i k. wojskowego General-Gubernatorstwa F. Nr. 17582/16 z 24. marca 1916, mogą właścicielom dóbr za pośrednictwem głównego komitetu ratunkowego być udzielone pożyczki celem przeprowadzenia wiosennej uprawy pól.

W tym celu mają właściciele dóbr, posiadający formalnie prawidłowo wystawione kwity rekwizycyjne wojsk austro-węgierskich dobrowolnie w drodze cesyi odstąpić swe kwity komitetowi ratunkowemu z tem, że przez nabycie kwitów przez c. i k. zarząd wojskowy wszystkie prawa pierwotnych właścicieli gasną, i że pretensya z tych kwitów umorzoną została.

Za prawdziwość wykupionych kwitów rekwizycyjnych odpowiada pierwotny właściciel solidarnie wraz z głównym komitetem ratunkowym. Właściciele takich w drodze cesyi odstąpionych kwitów, mają w formie prawnie obowiązującej złożyć oświadczenie, że zgadzają się, aby pewna część sumy wykupu przez komitet ratunkowy udzieloną została jako pożyczka takim właścicielom gruntów, którym brak środków pieniężnych do wiosennej uprawy pól. Udzielone pożyczki należy zwrócić w przeciągu 6 miesięcy. Pożyczki te wraz z odsetkami zażywają co do prawa zastawu pierwszeństwa przed wszystkiemi poręczeniami tabularnemi (hipotecznemi) z wyjątkiem publicznych podatków i poborów. Za pożyczki na cele wiosennej uprawy pól odpowiada solidarnie główny komitet ratunkowy i nabywca pożyczki.

Jako termin dla przedłożenia kwitów rekwizycyjnych z okazyi wiosennej uprawy pól ustanawia się 1. maja 1916. Aż do tego terminu mają się posiadacze kwitów rekwizycyjnych wraz z dwoma członkami obwodowego komitetu ratunkowego, jako świadkami, zjawić się w c. i k. Komendzie obwodowej, gdzie winni podpisać oświadczenie cesyi.

Kwity na wozy i konie wolno tylko w wypadkach godnych uwzględnienia odstępować w drodze cesyi, podczas gdy kopii albo protokołów co do szkód wojennych na inne osoby wogóle przenosić nie wolno.

Prośby o pożyczki należy skierować do c. i k. Komendy obwodowej.

9.

Ogłoszenie.

C. i k. wojskowe Generał-Gubernatorstwo rozporządzeniem z dnia 9. lutego 1916 C. Nr. 2889 zaleciło niektóre książki, wydane przez Towarzystwo im. X. Piotra Skargi w Krakowie, które szczególniej nadają się do bibliotek szkolnych i jako nagrody dla uczniów.

Zwraca się więc uwagę Zarządów szkolnych na wydawnictwa tego Towarzystwa, których rozpowszechnienie zwłaszcza między ludnością wiejską może przynieść wielki pożytek pod względem oświatowym i moralnym.

Spisy książek i zamówienia należy kierować do Towarzystwa im. X. Piotra Skargi, Kraków, ulica Kanonicza l. 17.

10.

Manipulacya nabojami artyleryjskimi.

W ostatnim czasie zdarzył się znowu nieszczęśliwy wypadek wskutek nieostrożnego obchodzenia się osoby cywilnej ze znalezionym nabojem artyleryjskim. Ostrzega się tedy ponownie ludność przed dotykaniem się zna-

lezionych naboi artyleryjskich i uprasza się duchowieństwo, naczelników gmin i nauczycieli, aby w odpowiedni sposób pouczali ludność o niebezpieczeństwie, połączonem z manipulacyą nabojami artyleryjskimi.

11.

Instrukcya do postępowania karnego.

Wskutek zarządzenia c. i k. Gener.-Gubernatorstwa z dnia 22. lutego 1916 E. Nr. 9277/16 poleca się Komendom posterunków żandarmeryi, aby przy wydawaniu osądów karnych oznaczały zawsze właściwą datę i liczbę odnośnego rozporządzenia, na którem opiera się orzeczenie karne.

Rozporządzenia Naczelnego Wodza armii i Gen.-Gubernatorstwa mają być zawsze oznaczone datą i liczbą, pod któremi okazały się w odnośnych Dziennikach rozporządzeń; zakazy i zarządzenia Komendy obwodowej, wydane w granicach obowiązujących przepisów, należy przytoczyć z datą i liczbą ogłoszenia ich w Dzienniku urzędowym, przyczem zawsze ma być dodane jako sankcya karna odnośne rozporządzenie Naczelnego Wodza armii lub Gen.-Gubernatorstwa, albo też, o ile nie istnieje żaden specyalny przepis karny, rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 Nr. 30.

12.

Dnie bezmięsne.

Wskutek rozkazu Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, ustanawia się jako dnie bezmięsne zamiast środy i piątku, poniedziałek i czwartek.

Zresztą obowiązują dalej zarządzenia ogłoszone w Dzienniku urzędowym Nr. 1 z dnia 30. października 1915.

13.

Ostrzeżenie.

Fałszywe pięciorublowe banknoty.

Na obszarze okupowanym Polski pojawiły się fałszywe pięciorublowe banknoty.

Sporządzone są one z dwóch razem zlepionych cienkich papierów, które pod naciskiem wilgotnych palców rozdzielają się. Fałszywe te pięcio-rublowe banknoty można od prawdziwych odróżnić także i po tem, że znaki wodne, znajdujące się na fałszywych banknotach w razie ich zwilżenia, wychodzą wybitnie na jaw.

Ludność ostrzega się przed przyjmowaniem tego rodzaju fałszywych banknotów.

14.

Obwieszczenie,

dotyczące stosunków sanitarnych w żydowskich chajderach.

Do wszystkich Naczelników gmin oraz c. i k. Komend Żandarmeryi!

Polecam Naczelnikom gmin, aby natychmiast przeprowadzili komisyonalnie i w asystencyi Żandarmeryi gruntowną rewizyę wszystkich chajderów żydowskich, stwierdzili dokładnie wszystkie wady i usterki w nich panujące, oraz zarządzili i przypilnowali osobiście, aby właściciele, względnie odpowiedzialni zarządcy tych chajderów usunęli spostrzeżone braki, nieczystość i t. p. najdalej do 14 dni.

Podczas rewizyi chajderów należy zwracać baczną uwagę na lokal, światło w izbach szkolnych, dostęp do lokalu od ulicy, wentylacyę, czystość i porządek, na stan ławek szkolnych, czystość i stan zdrowotny nauczycieli i dzieci szkolnych, czystość na podwórzu i w najbliższem sąsiedztwie chajderu, na brak, względnie stan wychodków.

Po rewizyi, którą się ma przeprowadzić z możliwą dokładnością, winni Naczelnicy gmin przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej wyczerpujące sprawozdanie o ilości i sanitarnych (zdrowotnych) stosunkach panujących w żydowskich chajderach, istniejących w obrębie każdej gminy.

Także ujemne sprawozdania z tych gmin, w których niema ani jednej rytualnej szkoły żydowskiej czyli chajderu, należy nadesłać.

15.

Przepisy meldunkowe.

W ślad obwieszczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 30. października 1915 r. Nr. 1, wzywa się wszystkich wójtów i sołtysów do najdokładniejszego przestrzegania przepisów w sprawach meldunkowych.

W tym celu należy we wszystkich miejscowościach w sposób praktykowany ponownie ogłosić, że każdy, kto przyjmuje u siebie jakąś osobę na nocleg, winien osobę tę natychmiast po przybyciu i odejściu zgłosić u wójta lub sołtysa.

Dla łatwiejszej kontroli obcych mają wójtowie i sołtysi prowadzić księgę obcych, do której wciągać należy wszystkie przez miejscowości przechodzące osoby obce.

Co 10 dni mają sołtysi przedkładać wójtowi a ci Komendzie obwodowej imienny raport o przechodzących przez ich miejscowości osobach obcych.

Wójtowie i sołtysi, którzy zarządzenia tego dotrzy-

mywać nie będą, pociągnięci zostaną do surowej odpowiedzialności karnej.

Posterunkom żandarmeryi poleca się przy każdej sposobności przekonać się o przestrzeganiu tego zarządzenia i o wszystkich usterkach donieść Komendzie obwodowej.

16.

Uprawa warzyw.

Wobec tego, że ziarno do siewu, do pieczenia chleba i produkta młynarskie ma ludność obwodu w ilości możliwie ograniczonej do dyspozycyi, musi się szczególniejszą zwracać uwagę na uprawę warzyw w roku 1916.

Tylko wtedy będzie ludność posiadać na własne odżywienie surogaty produktów młynarskich, a nadto będzie mogła zbywać w wielkiej ilości warzywa na targach w miastach i w ten sposób zarabiać piękny grosz.

Należy przeto wszystkie rozporządzalne, nawet najmniejsze kawałki gruntu w ogrodach, także trawniki i grządki kwiatowe, dotąd nie obsiane i opuszczone przez swych właścicieli, jakoteż wszystkie inne kawałki gruntu, leżące odłogiem we wszystkich miastach, wsiach, w najwydatniejszy sposób obsadzić warzywami miejscowemi, szczególnie kapustą, fasolą, grochem, sałatą, szpinakiem, karpielami (brukwią).

Wykonanie tego zarządzenia nakłada się jako szczególny obowiązek na wszystkich właścicieli ogrodów i nieuprawionych kawałków gruntu. Wzywa się P. T. Proboszczów, Nauczycieli, Komendantów posterunków żandarmeryi, jakoteż całą inteligencyę obwodu, by pouczali ludność przy każdej nadarzającej się sposobności o korzyściach uprawy warzyw.

Komenda obwodowa jest gotową przyjmować zamówienia na nasiona warzywne dla gmin, które oddawać będzie wójtom po kosztach własnych.

Wójtowie winni to jak najobszerniej ogłosić i przesłać zamówienia oddzielnie gminami według gatunków warzyw zapomocą wykazów na ręce referenta dla spraw rolniczych przy Komendzie obwodowej najpóźniej do 30. kwietnia.

Późniejsze zamówienia nie mogą być uwzględnione.

Wezwanie do uprawy słonecznika.

Wzywa się gorąco ludność wiejską jakoteż wszystkich właścicieli ogrodów, aby tego roku zwrócili większą uwagę na uprawę słonecznika.

Słonecznik udaje się i na gorszych ziemiach, a co się tyczy uprawy, jest bardzo mało wymagającym.

Ziarna słonecznika dają znakomitą oliwę stołową o wiele smaczniejszą niż oliwa z rzepaku, a makuchy jako karmę spożywa bydło i świnie o wiele chętniej, przeto mają większą wartość aniżeli odpadki z przerobionego oleju rzepakowego.

17.

Monopol tytoniowy.

Z dniem 15. marca 1916 zaprowadzono monopol tytoniowy na obszarze Polski okupowanym przez armię austr.-węg.

Do wykonywania sprzedaży tytoniu potrzeba zezwolenia c. i k. Zarządu wojskowego.

Wyroby tytoniowe sprzedawać można tylko w trafikach. Trafikanci mogą pobierać materyały tylko ze składów dla nich przeznaczonych.

W obwodzie Kozienickim założono dwa składy tytoniu, t. j. w Kozienicach i w Zwoleniu.

Ze składu kozienickiego pobierać będą wyroby tytoniowe trafikanci z gmin: Bobrowniki, Brzeźnica, Brzóża, Grabów, n/P., Jedlnia, Kozienice, Maryampol, Rozniszów, Sieciechów, Świerze Górne, Trzebień i z miasta Kozienic.

Ze składu w Zwoleniu pobierać będą wyroby tytoniowe trafikanci z gmin: Góra puławska, Grabów n/W., Oblasy, Policzna, Sarnów, Suskowola, Tczów i Zwoleń.

Oba składy zaopatrywać się będą w materyały tytoniowe w magazynie tytoniowym w Radomiu.

18.

Ostrzeżenie.

Z ucieczką jeńców wojennych połączone jest znaczne niebezpieczeństwo i szkoda dla własnej armii.

Kto jeńcom wojennym świadomie udziela pomocy do ucieczki, popełnia zbrodnię przeciwko sile zbrojnej Państwa po myśli § 327 wojskowej ustawy karnej.

Ta zbrodnia podlega orzecznictwu sądów doraźnych i będzie karaną śmiercią przez powieszenie.

Przyjmowanie tedy do domu jeńców, tudzież ze względu, że jeńcy i szpiedzy posługują się najczęściej cywilną odzieżą, wszystkich obcych i innych zamieszkałych w miejscu osób bez zezwolenia albo bez zawiadomienia wojskowej lub miejscowej Władzy, dalej udzielanie tym osobom posiłku, wskazywanie im drogi, przebieranie tychże, albo udzielanie im jakiejkolwiek innej pomocy jest najsurowiej wzbronione i przed tem ostrzega się każdego pod zagrożeniem następstw karnych.

19.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego z dnia 14. lutego 1916 r.

Zwolnienie korespondencyi urzędowych od opłaty porta.

W myśl rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy armii, z dnia 1. stycznia 1916 r. M. V. Op. Nr. 127.302, przyznaje się wolną od opłaty porta przysyłkę dla urzędowych pism magistratów, urzędów gminnych i prowadzących metryki na c. i k. obszarze okupowanym w Polsce, a to we wzajemnej korespondencyi między sobą, jakoteż w korespondencyi z c. i k. władzami wojskowemi, sędziami pokoju i sądami gminnymi na obszarze okupowanym.

20.

Oszacowanie szkód wojennych.

Po myśli rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 24. stycznia 1916, Nr. 19381 ex 1915, objął oszacowanie szkód wojennych w gminach wiejskich i mniejszych miasteczkach (z wyjątkiem miast obwodowych) główny Komitet ratunkowy w Lublinie, który całą tą akcyą kieruje i w tym celu tworzy komisye szacunkowe rolne miejscowe, obwodowe i ziemskie.

Wzywa się niniejszem wójtów, aby Komitet ratunkowy w tej akcyi popierali i stosowali się do jego wskazówek.

21.

Wystawianie paszportów i kart identyczności, uprawniających do jazdy koleją żelazną.

Z powodu panujących epidemii, a szczególnie tyfusu plamistego i ospy, ogranicza się ruch podróżny. Osoby cywilne z zakażonych gmin, które z powodu nie dających się odwlec prywatnych lub publicznych powodów muszą przedsiębrać podróż poza obręb Komendy obwodowej, mają posiadać uwidocznione na dokumentach podróżnych (paszporcie i t. p.), potwierdzenie urzędowego lekarza, że są zupełnie wolne od wszy, nie zdradzają żadnych objawów chorób zakaźnych i wreszcie, że w ciągu ostatnich 3 tygodni nie stwierdzono w budynku, przez nich zamieszkałym, wypadków tyfusu plamistego, ospy, lub cholery azyatyckiej. Na podróże z gmin zakażonych będzie się zezwalało tylko w wyjątkowych wypadkach.

22.

Obwieszczenie.

E. Nr. 7221.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że krewni, względnie przynależni osób pojmanych oraz internowanych, znajdujących się w barakach dla jeńców — nie będą odtąd mogli odwiedzać jeńców i internowanych, ponieważ tak jedni jak i drudzy zostaną użyci do wiosennych robót polowych i będą wskutek tego często zmieniali miejsce swego pobytu.

Prośby zatem o udzielenie pozwolenia na odwiedzanie jeńców wojennych i internowanych będą uwzględniane tylko w wyjątkowych wypadkach.

23.

Ubezpieczenie od ognia.

E. Nr. 6062.

Rozporządzeniem Wojsk. Generał-Gubernatorstwa z 13. marca 1916 A. Nr. 11950 zezwolono, aby Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń budynków od ognia w Warszawie, które podjęło działalność na terenie okupacyi niemieckiej w Polsce, na prawach i obowiązkach instytucyi rządowej, czynnej przed wojną, wykonywało również te czynności na obszarze c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z uwzględnieniem następujących zasad:

1) Zarząd główny Towarzystwa znajdować się będzie nadal w Warszawie. Jednakowoż w Lublinie ma być utworzona reprezentacya głównego zarządu, która ma mieć zupełną samodzielność pod względem administracyjnym i będzie wobec c. i k. zarządu wojskowego jedynie odpowiedzialną za działalność Towarzystwa na obszarze c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa.

Równocześnie zatwierdzono pp. Tadeusza Rejowskiego z Lublina, Juliusza Zdanowskiego z Kielc i Zygmunta Leszczyńskiego z Kalisza, jako delegatów do rady przy głównym zarządzie w Warszawie.

2) Należy podawać nazwiska urzędników reprezentacyi w Lublinie do wiadomości c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa, a nazwiska urzędników zarządów obwodowych do wiadomości c. i k. Komend obwodowych, które je podadzą w Dziennikach urzędowych do ogólnej wiadomości. Funkcyonaryusze Towarzystwa mogą nosić odznaki, ustanowione dla nich na obszarze okupacyi niemieckiej.

3) Działalność Towarzystwa stoi pod kontrolą Zarządu wojskowego. Kontrolę tę wykonywać będzie odnośnie do reprezentacyi w Lublinie Jeneralne Gubernatorstwo, odnośnie do zarządów powiatowych — Komen-

dy obwodowe. Przy reprezentacyi głównego zarządu ustanowiony będzie komisarz rządowy z ramienia Jeneralnego Gubernatorstwa.

4) Składki pobierane od ubezpieczonych będą ściągane przy udziale urzędów gminnych, poczem przelewane do kas obwodowych, a z tych do kasy c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa, względnie na razie do kasy obwodowej w Lublinie, gdzie będą do dyspozycyi reprezentacyi głównego zarządu.

5) Towarzystwo jest obowiązane wynagradzać szkody ogniowe, które wskutek przerwania czynności ubezpieczeniowych nie zostały w terminie w ustawie przepisanym zgłoszone, a to o ile poszkodowani ewentualnie zaległe premie dodatkowo wyrównają.

6) § 58 (397) ustawy ulega zmianie, według której budynki zniszczone lub uszkodzone wskutek działań wojennych na wniosek poszkodowanych wcale nie podlegają, lub tylko częściowo podlegają przymusowej opłacie asekuracyjnej.

24.

Ubezpieczenie od gradu.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe zezwoliło rozporządzeniem z dnia 31. marca 1916 Nr. 17011 Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń od gradu »Ceres« w Warszawie na rozpoczęcie działalności na okupowanym obszarze austro-węgierskim.

Do prowadzenia agend podczas sezonu gradowego na tutejszym obszarze powołaną będzie osobna sekcya centrali warszawskiej z siedzibą w Lublinie.

Do zastępowania centrali na tutejszym obszarze są upoważnieni pp. Jan Tomorowicz, Franciszek Chądzyński, Witold Garczyński, Stefan Piechowski i Władysław Tarnowski.

25.

Obwieszczenie.

W obrębie c. i k. Wojskowej Kolei na obszarze okupowanym Królestwa Polskiego mogą być przyjęci byli funkcyonaryusze kolejowi, w Królestwie Polskiem stale zamieszkali w charakterze maszynistów, palaczy, techników budowlanych i rysowników, strażników kolejowych, dozorców, — sił pomocniczych w dziale komercyalnym, telegrafistów, lampistów, robotników magazynowych i stacyjnych, przesuwaczy wozów, zwrotniczych, konduktorów i robotników warsztatowych (profesyonistów w ogrzewalniach (Heizhäuser) — a to pod następującymi warunkami:

Ubiegający się o powyższe posady muszą:

1) zgodzić się dobrowolnie na pobór wojskowy (asenterunek) do c. i k. pułku kolejowego;

2) władać językiem niemieckim odpowiednio do wymogów służbowych;

3) odbyć czterotygodniową zadowalniającą próbną służbę przy Kolei Wojskowej;

4) złożyć przepisany przez Komendę c. i k. Wojskowej Kolei egzamin z przepisów ruchu i sygnałów z postępem zadowalniającym.

Ci, którzy przy kolei nie służyli, a chcieliby ubiegać się o posady kolejowe, mogą również pod wymienionymi w punktach 1—4 warunkami poddać się dobrowolnie asenterunkowi celem wcielenia ich do c. i k. pułku kolejowego.

Po odbyciu służby próbnej z wynikiem pomyślnym i po złożeniu egzaminu służbowego z zadowalniającym postępem zostaną kompetenci przydzieleni na poszczególne stanowiska (stacye, ogrzewalnie (Heizhäuser), sekcye konserwacyi kolei etc.), co się zaś tyczy poborów służbowych, zostaną oni zrównani z resztą personalu zatrudnionego przy c. i k. Wojskowej Kolei.

Na pobory te składają się następujące należytości:

a) Kolejowe dodatki służbowe, które wynoszą:

5 K. dla maszynistów:

3 K. dla palaczy, telegrafistów, robotników warsztatowych, techników budowlanych i innych sił pomocniczych w dziale komercyalnym;

2 K. dla konduktorów, rysowników, dozorców, przesuwaczy wozów;

1 K. dla lampistów, zwrotniczych oraz robotników magazynowych, stacyjnych i strażników kolejowych.

b) Żołd i dodatek polowy zajętego funkcyonaryusza w łącznej sumie 36 h. — pełna porcya wojennego zaprowiantowania wraz z tytoniem w naturze lub za zwrotem równowartości tejże w kwocie 3 K. 12 h. dziennie, ponadto odzież i pomieszczenie.

Dodatki służbowe będą wypłacane dopiero po odbyciu czterotygodniowej próbnej służby i po złożeniu przepisanego egzaminu służbowego.

W okresie próbnym będą otrzymywać kompetenci wymienione powyżej należytości, jednakże bez dodatku służbowego.

Podania należy wnosić jak najspieszniej przez odnośną c. i k. Komendę obwodową do c. i k. kolejowego batalionu uzupełniającego (an das k. u. k. Eisenbahnersatzbaon).

Zaznacza się, że kompetenci będą użyci do służby kolejowej jedynie na liniach c. i k. Wojskowej Kolei, na zachód od Wisły.

Na posadę, na oznaczonej przez petenta stacyi lub linii kolejowej reflektować nie można.

Ci, którzy wymaganiom służby próbnej nie uczynili zadość, lub też nie złożyli przepisanego egzaminu służbowego, zostaną przeniesieni w stan nieczynny.

Radom, dnia 20. marca 1916.

Komendant c. i k. Wojskowej Kolei:
Schaible Generał-major.

26.

Nowa taryfa towarowa c. i k. kolei wojskowej.

Obwieszczenie c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa dla obszaru austr.-węg. okupacyi w Polsce z 29. lutego 1916.

Od 1. lutego 1916 obowiązuje na liniach c. i k. Kolei Wojskowej nowa taryfa dla przewozu towarów, osób cywilnych, żywych zwierząt i zwłok. Wskutek tego uchyla się taryfę z 1. czerwca 1915 oraz dodatek z 6. września 1915 i dodatek II. z 5. października 1915.

Pojedyncze egzemplarze nowej taryfy można nabyć w biurze zakupna »Rekord« w Lublinie, ulica Kapucyńska 2, oraz w biurze wywiadowczem w Krakowie, Piotrkowie, Rzeszowie i we Lwowie po cenie 1 K. 20 hal.

27.

Podwody.

W ostatnich czasach zdarzały się wypadki, że podwody naznaczone przez wójtów, względnie sołtysów, albo wcale nie zostały dostawione lub w mniejszej ilości niż było polecone.

Zwracam uwagę właścicieli gruntów, że niesłuchanie dotyczących zarządzeń Naczelników gmin lub sołtysów będzie jak najsurowiej karane.

28.

Premie dla straży telegraficznej.

Z powodu zaszłych wypadków uszkodzeń połączeń telegraficznych i telefonicznych przypominam ponownie:

Gminy odpowiadają za wszelkie uszkodzenia i kradzieże przewodów telegraficznych i telefonicznych nawet w tym wypadku, gdy przewody te nie są w użyciu lub częściowo rozebrane i nie podlegają żadnemu nadzorowi.

W razie niewyśledzenia sprawcy będą gminy ukarane dotkliwemi grzywnami.

Kto wykryje zbrodniczy zamach na połączenie telegraficzne lub telefoniczne przed jego popełnieniem, lub kto o dokonanem złośliwem uszkodzeniu tych przewodów doniesie jaknajśpieszniej, zapodając sprawcę do c. i k. Komendy obwodowej, Posterunku żandarmeryi lub Urzędu pocztowego, ma prawo domagać się premii pieniężnej w wysokości 5 do 50 koron.

29.

Urządzenie zabaw w publicznych lokalach.

Urządzanie jakichkolwiek zabaw w lokalach publicznych w godzinach nocnych z muzyką lub bez muzyki bez uzyskania poprzedniego zezwolenia ze strony c. i k. Komendy obwodowej jest surowo zakazane.

Przekraczający ten zakaz będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności karnej.

30.

Oczyszczenie drzew owocowych ze szkodników.

Doszło do mojej wiadomości, że bardzo wiele drzew owocowych jest nawiedzonych zarodkami szkodników (poczwarkami gąsienic).

Ażeby zapobiedz tej pladze, zarządzam, ażeby wszystkie drzewa owocowe, obarczone tym płodem szkodników, zostały starannie z tych szkodników oczyszczone bezwarunkowo jeszcze w tym miesiącu, a kora pni tych drzew od ziemi aż do wysokości rozgałęzienia została mlekiem wapiennem (rozpuszczonem wapnem) posmarowaną.

Przy oczyszczeniu drzew ze szkodników należy baczyć na to, ażeby płód tych szkodników nie był zrzucony na ziemię, lecz należy go spalić.

Nad wykonaniem tego rozkazu mają czuwać wójtowie, sołtysi i organy c. i k. żandarmeryi.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

1.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce z dnia 22-go lutego 1916 r.

Otwarcie wspólnej filii c. k. uprzyw. austr. banku dla krajów koronnych i węgierskiego banku eskontowego i wymiennego dla Polski w Dąbrowie.

C. k. uprz. austr. bank dla krajów koronnych w Wiedniu i węgierski bank eskontowy i wymienny w Budapeszcie otrzymały koncesyę na otwarcie wspólnej filii w Dąbrowie.

Ten zakład bankowy ma prawo załatwiać następujące interesy:

1. Zakupywać i sprzedawać wszelkie rodzaje walut, weksli i przekazów na obce miejsca, dalej wypłacać kupony od publicznych papierów wartościowych.

2. Zakładać lub brać udział w zakładaniu przemysłowych, rolniczych, kupieckich i innych, mających na celu popieranie ogólnego dobra, zakładów gospodarczych.

3. Zakupywać i sprzedawać produkty surowe i towary.

4. Zakupywać i sprzedawać lub udzielać pożyczki na wszelkiego rodzaju papiery wartościowe.

5. Udzielać oprocentowanych zaliczek na papiery wartościowe, surowe produkty i towary.

6. Przyjmować kwoty pieniężne na bieżący rachunek i za czekami oraz wydawać książeczki władkowe.

7. Inkasować i wypłacać dochody i dywidendy, oraz inkasować wszelkiego rodzaju zaległości na rachunek trzecich.

8. Prowadzić interesy bankowe i giełdowe.

2.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce z dnia 25-go lutego 1916 r.

Otwarcie ekspozytury krakowskiej filii austro-węgierskiego Banku w Lublinie.

Z dniem 10. lutego 1916 została otwarta w Lublinie przy ul. Czechowskiej l. 4, I. p. ekspozytura krakowskiej filii austro-węgierskiego banku.

Zakres działalności tej ekspozytury obejmuje ruch żyrowy, wymianę pieniędzy, interesy walutowe i komisyjne, wypłatę zapadłych kuponów od akcyi, listów zastawnych i obligacyi pożyczki wojennej, wykupno wylosowanych listów zastawnych banku austro-węgierskiego i wypłatę kont depozytowych.

C. i k. Komendant Obwodu:

Podpułkownik TINTZ m. p.

Kraków. — Druk. W. L. Anczyca i Spółki.